

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026-2027

Kunnanhallitus 28.10.2024 § 249

Valmistelija

Hallinto- ja talousjohtaja: Tuomas Rimpiläinen, puh. 040 481 8401, tuomas.rimpilainen@iitti.fi

Kuntalain (410/2015) 110 §:ssä säädetään kunnan talousarviosta. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvion rakenteesta on säädetty, että talousarvion tulee sisältää käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosat. Kunnanjohtajan ehdotus talousarvioksi 2025 ja taloussuunnitelmaksi 2026-2027 esitellään kunnanhallitukselle.

Kunnanhallitus on antanut talousarvion valmisteluohjeen, jonka lähtökohtana on ollut ennakoitu tulokehitys, työehtosopimuksen mukaiset korotukset ja muutoin vain toiminnan kannalta välttämättömien lisäykset sisältävän talousarvion laatiminen. Raamiin ei ole ollut sisällytetty kunnalle liiketoimintakaupalla 1.6.2024 siirtynyttä Vesihuoltolaitoksen liiketoimintaa.

Kunnanjohtajan talousarvioehdotus jaetaan kunnanhallituksen jäsenille sähköpostitse ja paperiversiona kokouksessa. Talousarvioasiakirja täydentyy tilasto- ja toimintaympäristötietojen osalta marraskuun aikana.

Talousarvion käsittelyn suunniteltu aikataulu:

28.10. Kunnanhallitus aloittaa talousarvion käsittelyn ja toimialajohtajat ovat läsnä esittelemässä omat osa-alueensa.

4.11. Kunnanhallitus jatkaa talousarvion käsittelyä ja tekee valtuustolle esitykset veroprosenteista vuodelle 2025. (valtuuston kokous 12.11.)

18.11. Kunnanhallitus tekee esityksen talousarviosta kunnanvaltuustolle.

Tarvittaessa kunnanhallitus voi pitää em. kokousten lisäksi ylimääräisiä kokouksia talousarvion käsittelyn niin vaatiessa.

10.12. Kunnanvaltuusto käsittelee talousarvion.

Esittelijä Kunnanjohtaja Jarkko Salonen

Päätösehdotus Kunnanhallitus aloittaa vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelman käsittelyn käyttötalousosan ns. läpiluvulla, antaa ohjeistuksen jatkovalmisteluun ja päättää jatkaa käsittelyä seuraavassa kokouksessaan yksityiskohtaisella käsittelyllä.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus 04.11.2024 § 262

Valmistelija Hallinto- ja talousjohtaja Tuomas Rimpiläinen, puh. 040 481 8401, tuomas.rimpilainen@iitti.fi

Kunnanhallitus jatkaa talousarvion käsittelyä yksityiskohtaisella käsittelyllä.

Talousarviokirjan päivitetty versio toimitetaan erillisenä sähköpostina kunnanhallituksen jakelulla.

Esittelijä Kunnanjohtaja Jarkko Salonen

Päätösehdotus Kunnanhallitus jatkaa talousarvion käsittelyä ja päättää, että lopullinen käsittely pidetään 18.11.2024 kokouksessa.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin, että Seppo Lehtinen, Timo Mäntynen ja Eira Leino poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Kunnanhallitus 18.11.2024 § 274

Valmistelija Hallinto- ja talousjohtaja: Tuomas Rimpiläinen, puh. 040 481 8401, tuomas.rimpilainen@iitti.fi

Talousarvioesitystä on käsitelty kunnanhallituksen kokouksissa 28.10. ja 4.11. Talousarviota on käsitelty myös kaikissa valiokunnissa.

Talousarviokirjan rakenne on pääosin sama kuin edeltävänä talousarviovuonna 2024. Keskeisin ero aiempaan talousarvioon on vesihuoltolaitoksen toiminnan siirtyminen kunnan omaksi toiminnaksi taseyksikkönä.

litin kunnan talousarvion sisältöä kehitetty edelleen informatiivisempaan suuntaan käyttötalouden ja investointiosan osalta. Tavoitteiden asetantaa on selkeytetty yhdistelemällä tavoitteita yhteen tavoitekohtaan "valtuuston hyväksymät tavoitteet".

Olennessimmat toiminnalliset tavoitteet on kasattu omalle sivulle, mutta tulosaluekohtaisia tavoitteita on kirjattu tarkemmin käyttötalousosassa. Useille tulosalueille yhteisenä tavoitteena on kunnan palvelutuotannon

kehittäminen tuottavuuden parantamisen ja palveluprosessien sujuvoittamisen kautta.

Myös perustelujen informatiivisia tietoja on muokattu käsittelemään olennaisimpia toiminnallisia tietoja ja niihin on lisätty taustatiedot talousarvion mukaisista henkilöstöresursseista.

Investointiosan sitovuusmääräykset ovat edellisvuoden tapaan niin, että aiemman hankekohtaisen sitovuuden sijasta malli rakentuu useissa kunnissa käytössä olevaan hankeryhmäkohtaiseen sitovuuteen nojautuen. Näin on mahdollista joustavammin toteuttaa eri investointeja, kun määrärahaa voidaan kohdistaa hankeryhmäkohdan sisällä. Taustalla on ns. hankekorjaus, jossa tarpeen niin vaatiessa on mahdollista myös eri vuosien osalta muuttaa investointiosan hankkeiden järjestystä esimerkiksi määrärahan riittävyyden takaamiseksi.

Investointiohjelma on mittava ja tulevaisuuteen suuntautuva. Tarkoituksena on noin vuosikymmenen vaihteen tienoille luoda nykyaikaiset toimintaympäristöt kouluille. Varhaiskasvatuksen osalta investoinnit ovat jo toteutettu. Kirjastolle ja kunnan hallinnolle on tilat peruskorjattavana. Ohjelmaan sisältyy tavoite vähentää käytössä olevaa kokonaistilamäärää noin 20 %.

Vuosi 2025 on talousarviolukujen valossa kohtuullinen. Vuosille 2026 ja 2027 käyttötalouden tilanne on haastava, vaikkakin näiden vuosien ennakointi on tässä vaiheessa yleisen taloudellisen tilanteen kehittymisen valossa hankalaa. Suunnitelmavuosien 2026-2027 arvioin mukainen verotuottojen taso edellyttää veronkorotuksia ja/tai kiinteistöverotuottojen lisäystä tuovia suurinvestointien toteutumista. Mahdolliset veroprosenttimuutokset käsitellään vuoden 2026 talousarvion laadinnan yhteydessä. Tavoitteena on kuitenkin, että toimintaa kehittämällä pystytään edelleen vaikuttamaan kunnan kokonaistaloustilanteeseen ilman, että erillisiä sopeuttamisohjelmia jouduttaisiin suunnitelmakaudella toteuttamaan. Tämä edellyttää ennakkoluulottomuutta ja valmiutta ottaa uusia toimintatapoja käyttöön osana päivittäistä toimintaa.

Talousarviokirja toimitetaan kunnanhallitukselle oheismateriaalina erillisenä lähetyksenä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jarkko Salonen
Päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy sitovuusmääräyksineen oheismateriaalina olevan vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2026-2027.</p> <p>Kunnanhallitus antaa hallinto- ja talousjohtajalle oikeuden tehdä tarvittaessa talousarviokirjaan stilistisiä korjauksia ennen kunnanvaltuuston käsittelyä.</p>
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanvaltuusto 10.12.2024
440/02.01.00/2024

Esittelijä kunnanhallitus

Ptk tark.

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy sitovuusmääräyksineen liitteenä olevan vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2026-2027.

Päätös